

STOWARZYSZENIE
LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA INOWROCŁAW
88-100 Inowrocław, ul. Królowej Jadwigi 15
NIP: 556-276-09-25, REGON: 362850465
KRS: 0000583354

Inowrocław, dnia 30.04.2023 roku

RAPORT PODSUMOWUJĄCY z przeprowadzonych projektów pilotażowych

Nr naboru: RPKP.11.01.00-IZ.00-04-422/21

Program operacyjny: RPKP Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

Oś priorytetowa: RPKP.11.00.00 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność

Działanie: RPKP.11.01.00 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR

Beneficjent: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Inowrocław

Tytuł projektu: *Innowacyjne projekty pilotażowe dla mieszkańców Inowrocławia - I edycja*

Nr projektu: RPKP.11.01.00-04-0011/22

Okres realizacji projektu: od 2022-04-01 do 2023-04-30

Całkowita wartość projektu - 421 052,64 zł

Dofinansowanie projektu - 400 000,00 zł

Wkład własny min. - 21.052,64 zł

Cel raportu: Raport ma na celu przygotowanie i/lub wdrożenie lokalnych strategii rozwoju i zostanie udostępniony wszystkim podmiotom zainteresowanym wykorzystaniem przetestowanych rozwiązań w ramach swoich strategii na perspektywę 2021-2027.

Cel projektu: Głównym celem projektu był pilotaż nowych projektów na perspektywę 2021-2027 obejmujących działania na rzecz wyłonienia najciekawszych i najlepszych pomysłów związanych z rozwojem społecznym w Inowrocławiu w oparciu o potrzeby zgłaszane przez lokalną społeczność wraz z ich przetestowaniem.

Osiągnięte efekty działań projektowych:

Projekt realizowano zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie. Projekt obejmował pilotaż innowacyjnych projektów na perspektywę 2021-2027. Były to działania na rzecz wyłonienia nowatorskich i najlepszych pomysłów związanych z rozwojem społecznym w Inowrocławiu w oparciu o potrzeby zgłaszane przez lokalną społeczność wraz z ich przetestowaniem i realizacją w okresie od 01.04.2022r. do 30.04.2023r.

Zrealizowano dwa zadania.

„Innowacyjne projekty pilotażowe dla mieszkańców Inowrocławia - I edycja”

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

Zadanie 1. Konsultacje i wybór projektów pilotażowych.

W ramach Zadania 1 zorganizowano 10 spotkań, w których udział wzięło łącznie 154 różnych os./podmiotów (1 osoba uczestniczyła dwukrotnie). W trakcie spotkań omówiono możliwe wykorzystanie lokalnego potencjału oraz zaspokojenie potrzeb lokalnego środowiska. W ramach zadania opracowano dokumentację: regulamin udzielania wsparcia na projekty pilotażowe, kryteria wyboru, wzór umowy i formularza aplikacyjnego, warunki realizacji i sposób rozliczania projektów pilotażowych, ogłoszenie naboru. Dokonano merytorycznej oceny wniosków przez zespół ekspertów. Opublikowano wyniki naboru, sporządzono protokół z procesu wyboru projektów pilotażowych oraz zawarto 4 umowy na realizację projektów pilotażowych.

Realizacja spotkań z mieszkańcami:

Lp.	Data spotkania	Miejsce spotkania	Ilość uczestników
1.	10.06.2022 r.	salka przy parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Królowej Jadwigi, ul. Wojska Polskiego 20, 88-100 Inowrocław	24
2.	26.08.2022 r.	siedziba Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Inowrocław, ul. Królowej Jadwigi 15, 88-100 Inowrocław	16
3.	07.09.2022 r.	siedziba Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Inowrocławskie, ul. Jacewska 118, 88-100 Inowrocław	15
4.	08.09.2022 r.	siedziba Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Inowrocław, ul. Królowej Jadwigi 15, 88-100 Inowrocław	15
5.	12.09.2022 r.	siedziba Stowarzyszenia Wzajemnej Pomocy FLANDRIA, ul. Andrzeja 15, 88-100 Inowrocław	13
6.	13.09.2022 r.	siedziba Środowiskowego Domu Samopomocy w Inowrocławiu, ul. Św. Ducha 90, 88-100 Inowrocław	18
7.	15.09.2022 r.	siedziba Dziennego Domu Pobytu „Życzliwa Przystań”, ul. Wachowiaka 6, 88-100 Inowrocław	18
8.	19.09.2022 r.	Przystań Kajakowo-Żeglarska ZHR, ul. Poznańska 384, 88-100 Inowrocław	10
9.	27.09.2022 r.	siedziba Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Inowrocław, ul. Królowej Jadwigi 15, 88-100 Inowrocław	21
10.	28.09.2022 r.	siedziba Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Inowrocław, ul. Królowej Jadwigi 15, 88-100 Inowrocław	5

„Innowacyjne projekty pilotażowe dla mieszkańców Inowrocławia - I edycja”

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

ZAKRES TEMATYCZNY SPOTKAŃ

Idea Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (RLKS).
Przedstawienie celów i działań podczas realizacji LSR.
Omówienie przedsięwzięć realizowanych w projektach grantowych.
Specyfika projektów grantowych: działania, grupa docelowa, finansowanie, monitorowanie i rozliczanie działań.
Europejski Fundusz Społeczny Plus – jako instrument wspierania polityki społecznej w nowej perspektywie finansowania działań lokalnych.
Projekty pilotażowe.
Przedstawienie założeń projektowych oraz ich dostosowanie do celów szczegółowych.
Wskaźniki produktu i rezultatu w projektach.
Omówienie schematów wsparcia.
Analiza i diagnozowanie potrzeb lokalnej społeczności.

W ramach spotkań LGD zagwarantowało uczestnikom:

-) materiały informacyjne;
-) catering podczas przerwy kawowej.

Podczas spotkań, razem z mieszkańcami, dokonywano analizy i diagnozowania potrzeb lokalnej społeczności, poprzez pracę w grupach, panel dyskusyjny oraz anonimowe badania ankietowe. Do Raportu Podsumowującego dołączono Wzór Ankiety (Załącznik nr 1);
RAPORT Z ANALIZY ANKIET Z PRZEPROWADZONYCH SPOTKAŃ KONSULTACYJNYCH Z MIESZKAŃCAMI (Załącznik nr 2); wyniki z **ANALIZY I DIAGNOZOWANIA POTRZEB LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI** (Załącznik nr 3);
ANALIZA SWOT na potrzeby przygotowania LSR na lata 2021-2027 (Załącznik nr 4).

Ogłoszenie i rozstrzygnięcie naboru wniosków:

W dniu 6.10.2022 r. na stronie internetowej LGD www.lgd.inowroclaw.pl, w zakładce Nabory, opublikowano ogłoszenie o naborze wniosków na realizację projektów pilotażowych nr 1/P1/2022/Ino. Wnioski można było składać w generatorze od 17.10.2022 r. do 28.10.2022 r. Na ogłoszony nabór wpłynęło łącznie 12 wniosków. Pracownicy biura dokonali wstępnej weryfikacji wniosków. W przypadku wniosków, gdzie występowały nieścisłości, pracownicy wzywali pisemnie beneficjentów do złożenia wyjaśnień lub uzupełnień. W dniu 17.11.2022 r., 3-osobowy, Zespół Ekspertów dokonał weryfikacji i oceny wniosków. Z posiedzenia został sporządzony Protokół. Zarząd Stowarzyszenia Uchwałą nr 16/2022 z dnia 22.11.2022 r. zatwierdził Listę wybranych projektów, którą opublikowano na stronie internetowej LGD. Do realizacji zostały wyłonione 4 projekty, z czego 3 projekty realizowane przez podmioty

„Innowacyjne projekty pilotażowe dla mieszkańców Inowrocławia - I edycja”

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

sektora społecznego: Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Królowej Jadwigi; Fundacja na rzecz dzieci z dysfunkcjami psychomotorycznymi oraz ich rodzin „Sensuo”; Stowarzyszenie „Małe Rzeczy” oraz 1 projekt realizowany przez podmiot gospodarczy: Lidia Stolarska „Folid”.

Po wyborze projektów pilotażowych w dniu 30.11.2022 r. podpisano umowy z czterema Beneficjentami:

- 1) Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Królowej Jadwigi – dofinansowanie 45 000,00 zł.;
- 2) Fundacja na rzecz dzieci z dysfunkcjami psychomotorycznymi oraz ich rodzin „Sensuo” – dofinansowanie 45 000,00 zł.;
- 3) Stowarzyszenie „Małe Rzeczy” – dofinansowanie 45 000,00 zł.;
- 4) Lidia Stolarska „Folid” – dofinansowanie 45 000,00 zł.

Łącznie na realizację projektów pilotażowych przyznano 180 000,00 zł dofinansowania.

Produkty projektu w zad. 1:

1. Liczba mieszkańców objętych projektem pilotażowym – 48 osób (wartość docelowa) - osiągnięto 120,83% wartości wskaźnika 58 osób (42K,16M);
2. Liczba spotkań z mieszkańcami – 10 szt. (wartość docelowa) - osiągnięto 100% wartości wskaźnika 10 szt.;
3. Liczba osób/podmiotów uczestniczących w spotkaniach – 150 szt. (wartość docelowa) - osiągnięto 102,67% wartości wskaźnika 154 szt.;
4. Liczba zrealizowanych naborów projektów – 1 szt. (wartość docelowa) - osiągnięto 100% wartości wskaźnika 1 szt.;
5. Procent projektów realizowanych przez podmioty sektora społecznego – 75% (wartość docelowa) - osiągnięto 100% wartości wskaźnika 75%;

Rezultaty projektu w zad. 1:

1. Liczba przetestowanych typów projektów – 4 szt. (wartość docelowa) - osiągnięto 100% wartości wskaźnika 4 szt.;

Realizacja zadania 1 przebiegała z poszanowaniem równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością oraz z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju.

Zadanie 2. Realizacja projektów pilotażowych.

W ramach Zadania 2 prowadzono monitoring zgodności wykorzystania środków finansowych oraz weryfikację postępu rzeczowego projektów, objęto wsparciem doradczym podmioty, opracowano Raport podsumowujący z przeprowadzonych projektów pilotażowych wraz z analizą SWOT.

„Innowacyjne projekty pilotażowe dla mieszkańców Inowrocławia - I edycja”

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

Realizacja projektów pilotażowych:

1) **Beneficjent:** Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Królowej Jadwigi

Nazwa projektu: *Srebrny Melonik – Senioralna Grupa Teatralna*

Okres realizacji projektu: 09.01.2023 – 31.03.2023

Cel projektu: włączenie niepełnosprawnej społeczności lokalnej (14 osób w wieku 60+) doświadczającej zaburzeń mowy, do aktywności językowej i społecznej, poprzez udział w warsztatach terapeutyczno-aktywizujących by przeciwdziałać wystąpieniu poczucia komunikacyjnego osamotnienia, braku sensu życia i własnej bezwartościowości w okresie do 31.03.2023 r.

Zdiagnozowany problem: zwiększone zapotrzebowanie na usługi terapii mowy adresowanej dla niepełnosprawnych mieszkańców Inowrocławia.

Beneficjent zrealizował założony cel projektu oraz zaplanowane działania.

Osiągnięte efekty:

Liczba mieszkańców objętych projektem pilotażowym – 14 osób (wartość docelowa) - osiągnięto 100% wartości wskaźnika 14 osób (12K, 2M).

2) **Beneficjent:** Fundacja na rzecz dzieci z dysfunkcjami psychomotorycznymi oraz ich rodzin „Sensuo”

Nazwa projektu: *Klucz do rodzicielstwa*

Okres realizacji projektu: 01.12.2022 – 31.03.2023

Cel projektu: wzrost aktywizacji społeczno-zawodowej 16 mieszkańców objętych LSR w okresie od 01.12.2022r. do 31.03.2023r. Zwiększenie świadomości rodziców oraz przyszłych rodziców w zakresie ich wpływu na rozwój emocjonalny dziecka.

Zdiagnozowany problem: brak dostępu do wyspecjalizowanej pomocy medycznej, niska samoocena, brak wiary w siebie, niechęć do zakładania rodziny, lęk przed wejściem w rolę rodzica, niska świadomość rodzica w zakresie depresji poporodowej.

Beneficjent zrealizował założony cel projektu oraz zaplanowane działania.

Osiągnięte efekty:

Liczba mieszkańców objętych projektem pilotażowym – 16 osób (wartość docelowa) - osiągnięto 100% wartości wskaźnika 16 osób (12K, 4M).

3) **Beneficjent:** Stowarzyszenie "Małe Rzeczy"

Nazwa projektu: *Weź oddech – bądź wolny od technologii*

Okres realizacji projektu: 01.12.2022 – 31.03.2023

Cel projektu: przetestowanie innowacyjnego rozwiązania w zakresie profilaktyki uzależnień behawioralnych, w tym przypadku e-uzależnień (od użytkowania internetu, gier komputerowych i telefonów komórkowych) na grupie 14 osób zamieszkujących obszar objęty LSR dla LGD Inowrocław.

Zdiagnozowany problem: zapotrzebowanie na wczesne diagnozowanie i właściwą profilaktykę uzależnień behawioralnych angażującą odbiorców.

„Innowacyjne projekty pilotażowe dla mieszkańców Inowrocławia - I edycja”

Beneficjent zrealizował założony cel projektu oraz zaplanowane działania.

Osiągnięte efekty:

Liczba mieszkańców objętych projektem pilotażowym – 14 osób (wartość docelowa) - osiągnięto 100% wartości wskaźnika 14 osób (7K, 7M).

4) **Beneficjent:** Lidia Stolarska „Folid”

Nazwa projektu: *PRACOWNIA NOWYCH MOŻLIWOŚCI*

Okres realizacji projektu: 01.12.2022 – 31.03.2023

Cel projektu: wzrost aktywizacji społeczno-zawodowej 14 mieszkańców objętych LSR w okresie od 01.12.2022r. do 31.03.2023r. Integracja międzypokoleniowa w praktyce poprzez nowatorskie działania skierowane na rozwiązanie kluczowego problemu grupy docelowej.

Zdiagnozowany problem: samotność i zagubienie osób młodych i starszych przez pryzmat zapaści relacji międzypokoleniowej.

Beneficjent zrealizował założony cel projektu oraz zaplanowane działania.

Osiągnięte efekty:

Liczba mieszkańców objętych projektem pilotażowym – 14 osób (wartość docelowa) - osiągnięto 100% wartości wskaźnika 14 osób (11K, 3M).

Produkty projektu w zad. 2:

1. Liczba opracowanych raportów podsumowujących – 1 szt. (wartość docelowa) - osiągnięto 100% wartości wskaźnika 1 szt.;
2. Liczba osób/podmiotów, którym udzielono wsparcia doradczego – 10 szt. (wartość docelowa) - osiągnięto 140% wartości wskaźnika 14 szt.

Realizacja zadania 2 przebiegała z poszanowaniem równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością oraz z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju.

„Innowacyjne projekty pilotażowe dla mieszkańców Inowrocławia - I edycja”

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

Podsumowanie:

Działania realizowane w projektach pilotażowych miały charakter oddolny, a ich cele i przedsięwzięcia wynikały z potrzeb lokalnej społeczności. Beneficjenci przed realizacją przedsięwzięć dokonali analizy potrzeb miejscowej ludności, tak aby cele projektów były adekwatne do realizacji zaplanowanych działań, a zadania projektowe przyczyniły się do niwelowania zidentyfikowanych problemów. Zdiagnozowano szereg problematycznych zagadnień, w tym: zapotrzebowanie na usługi terapeutyczne, profilaktyczne oraz zajęcia obejmujące aktywizację i integrację mieszkańców. Działania przewidywały eliminowanie skutków zdiagnozowanych problemów oraz uwzględniały nowatorski charakter projektów.

1) **Beneficjent:** Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Królowej Jadwigi

Nazwa projektu: *Srebrny Melonik – Senioralna Grupa Teatralna*

Okres realizacji projektu: 09.01.2023 – 31.03.2023

Cel projektu: włączenie niepełnosprawnej społeczności lokalnej (14 osób w wieku 60+) doświadczającej zaburzeń mowy, do aktywności językowej i społecznej, poprzez udział w warsztatach terapeutyczno-aktywizujących by przeciwdziałać wystąpieniu poczucia komunikacyjnego osamotnienia, braku sensu życia i własnej bezwartościowości w okresie do 31.03.2023 r.

Zdiagnozowany problem: zwiększone zapotrzebowanie na usługi terapii mowy adresowanej dla niepełnosprawnych mieszkańców Inowrocławia.

Beneficjent zrealizował założony cel projektu oraz zaplanowane działania.

Grupa docelowa: osoby w wieku 60+ z zaburzeniami mowy zamieszkujące na terenie miasta Inowrocławia

Działania projektowe:

Zrealizowano innowacyjne działania w postaci zajęć terapeutyczno-aktywizujących w obszarze aktywności językowej i społecznej. Przeprowadzono warsztaty teatralne, warsztaty z ruchu scenicznego i tańca, zajęcia z neurologopedą, indywidualne konsultacje logopedyczne, warsztaty plastyczne oraz zrealizowano przedstawienie teatralne.

Opis działań projektowych:

I) warsztaty teatralne – zrealizowano 40 godz. / grupę, tj. 10 spotkań po 4 godz. Zajęcia były prowadzone przez terapeutę zajęciowego, podczas których uczestnicy projektu wcielali się w role teatralne, które pozwalały im nabrać dystansu do swoich deficytów teatralnych. Udział w zajęciach był treningiem pamięci i koncentracji uwagi, a także terapią sprawności komunikacyjnej. Kostiumy i przebrania wykorzystane podczas warsztatów teatralnych pozwalały wcielać się w role i sprawiały, iż uczestnicy dystansowali się do własnych ograniczeń. Efekty wypracowane podczas warsztatów teatralnych zostały zaprezentowane przed lokalną społecznością przedszkolaków w formie przedstawienia teatralnego.

II) warsztaty z ruchu scenicznego i tańca – zrealizowano 20 godz. / grupę, tj. 5 spotkań po 4 godz. Zajęcia prowadził arteterapeuta. Zajęcia korelowały z realizowanymi warsztatami

„Innowacyjne projekty pilotażowe dla mieszkańców Inowrocławia - I edycja”

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

teatralnymi, w których postaci teatralne posługiwały się nie tylko słowem mówionym, ale także śpiewanym i tańczonym. Warsztaty sprzyjały rozluźnieniu ciała, obniżeniu napięcia emocjonalnego poprzez aktywność ruchową, uwolnieniu spontanicznej ekspresji, poprawie nastroju, wyzwoleniu radości, kształtowaniu postaw otwartych na nowe doświadczenia, tworzeniu wspólnotowości uczestników projektu.

III) zajęcia z neurologopedą – zrealizowano 20 godz. / grupę, tj. 5 spotkań po 4 godz. Zajęcia z neurologopedą miały na celu usprawnianie funkcji językowych i komunikacyjnych. Podczas zajęć prowadzono ćwiczenia narządów mowy, oddechowe, artykulacji, emisji głosu i dykcji, koordynacji fonacyjno-oddechowo-artykulacyjnej, kodowania, rozumienia, czytania, pisanie, liczenia, pamięci, koncentracji uwagi, logicznego myślenia, spostrzegania, słuchu fonemowego i przetwarzania słuchowego, kształtowania prawidłowej mowy pod względem gramatycznym, leksykalnym i fonetycznym. Zapoznano uczestników z alternatywnymi metodami wspomagającymi komunikację i ćwiczeniami relaksacyjnymi obniżającymi stres i lęk przed mówieniem.

IV) warsztaty plastyczne – zrealizowano 12 godz. / grupę, tj. 3 spotkania po 4 godz. Zajęcia prowadził terapeuta zajęciowy. Podczas zajęć przygotowywano elementy scenografii i niezbędne rekwizyty do zajęć teatralnych. Była to także terapia sprawności manualnych.

V) indywidualne konsultacje logopedyczne – zrealizowano 28 godz. tj. po 2 godz./osobę x 14 osób. Konsultacje prowadził neurologopeda. Zapewniono możliwość indywidualnego wsparcia w zakresie terapii mowy. Neurologopeda podczas spotkań przeprowadził diagnozę stanu komunikacyjnego mowy uczestnika projektu celem indywidualnej pracy terapeutycznej.

VI) przedstawienie teatralne – wydarzenie zrealizowane dla lokalnej społeczności tj. dzieci w wieku przedszkolnym na ostatnich zajęciach warsztatowych w ramach podsumowania wypracowanych przez uczestników efektów ich pracy. Scenariusz przedstawienia opierał się na bajce. Do przedstawienia wykorzystano przygotowane w ramach warsztatów plastycznych scenografię oraz rekwizyty, a także zakupione w ramach projektu przedmioty i akcesoria. W bajkowe role wcielili się uczestnicy projektu. Powierzone im role uwzględniały indywidualne możliwości językowe, artykulacyjne i poznawcze. Spektakl ukierunkowany był na aktywizację społeczną.

Osiągnięte efekty:

Liczba mieszkańców objętych projektem pilotażowym – 14 osób (wartość docelowa) - osiągnięto 100% wartości wskaźnika 14 osób (12K, 2M).

Realizacja działań pozytywnie wpłynęła na sytuację uczestników poprzez włączenie ich w aktywne formy spędzania czasu oraz zwiększenie aktywności językowej i społecznej.

2) **Beneficjent:** Fundacja na rzecz dzieci z dysfunkcjami psychomotorycznymi oraz ich rodzin „Sensuo”

Nazwa projektu: *Klucz do rodzicielstwa*

Okres realizacji projektu: 01.12.2022 – 31.03.2023

„Innowacyjne projekty pilotażowe dla mieszkańców Inowrocławia - I edycja”

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

Cel projektu: wzrost aktywizacji społeczno-zawodowej 16 mieszkańców objętych LSR w okresie od 01.12.2022r. do 31.03.2023r. Zwiększenie świadomości rodziców oraz przyszłych rodziców w zakresie ich wpływu na rozwój emocjonalny dziecka.

Zdiagnozowany problem: brak dostępu do wyspecjalizowanej pomocy medycznej, niska samoocena, brak wiary w siebie, niechęć do zakładania rodziny, lęk przed wejściem w rolę rodzica, niska świadomość rodzica w zakresie depresji poporodowej.

Beneficjent zrealizował założony cel projektu oraz zaplanowane działania.

Grupa docelowa: osoby zamieszkujące na terenie miasta Inowrocławia

Działania projektowe:

Zrealizowano innowacyjne działania w postaci zajęć obejmujących problematykę ciąży, porodu oraz potrzeb dziecka. Przeprowadzono warsztaty z pediatrą, warsztaty z położną, warsztaty z fizjoterapeutą, warsztaty z neurologopedą, warsztaty z dietetykiem, warsztaty z psychologiem, warsztaty z terapeutą SI, zajęcia z yogi.

Opis działań projektowych:

I) warsztaty z pediatrą – podczas zajęć, które prowadził pediatra, uczestnicy mieli możliwość zdobycia informacji w zakresie zrozumienia emocjonalnych i psychomotorycznych potrzeb dziecka, wagi ich adekwatnego zaspokajania, niezbędnego dla prawidłowego rozwoju młodego człowieka od pierwszych chwil jego życia. Zaplanowano 10h wsparcia tj. 1 spotkanie po 3h dla każdej z grup ($3h \cdot 2\text{grupy}$) oraz 2 spotkania po 2h dla całej grupy ($2\text{spotkania} \cdot 2h$).

II) warsztaty z położną – w trakcie zajęć położna wyjaśniała tajniki porodu oraz przedstawiała jak pielęgnować i karmić niemowlę. Zaplanowano 10h wsparcia tj. 1 spotkanie po 3h dla każdej z grup ($3h \cdot 2\text{grupy}$) oraz 2 spotkania po 2h dla całej grupy ($2\text{spotkania} \cdot 2h$).

III) warsztaty z fizjoterapeutą – podczas warsztatów fizjoterapeuta pokazywał, jak poradzić sobie z coraz większym brzuszkiem. Przedstawiał właściwe podnoszenie, ubieranie, czy układanie maleństwa. W ramach warsztatów zrealizowano 1 spotkanie po 3h z podziałem na dwie grupy 8-osobowe oraz 2 spotkania po 2h dla całej grupy.

$1\text{ spotkanie} \cdot 3h \cdot 2\text{grupy} = 6h$ warsztatów oraz $2\text{spotkania} \cdot 2h = 4h$ warsztatów. Łącznie 10h.

IV) warsztaty z neurologopedą - neurologopeda informował uczestników na co należy zwrócić uwagę podczas kamienia noworodka, a potem niemowlaka. W ramach warsztatów zrealizowano 1 spotkanie po 3h z podziałem na dwie grupy 8-osobowe oraz 2 spotkania po 2h dla całej grupy. $1\text{ spotkanie} \cdot 3h \cdot 2\text{grupy} = 6h$ warsztatów oraz $2\text{spotkania} \cdot 2h = 4h$ warsztatów. Łącznie 10h.

V) Warsztaty z dietetykiem - dietetyk omawiał zagadnienia związane z dietą w trakcie ciąży – np. w jaki sposób komponować pełnowartościowy jadłospis, który równocześnie pomoże wrócić do sylwetki przed ciążą. W ramach warsztatów zrealizowano 1 spotkanie po 3h z podziałem na dwie grupy 8-osobowe oraz 2 spotkania po 2h dla całej grupy. 1

$\text{spotkanie} \cdot 3h \cdot 2\text{grupy} = 6h$ warsztatów oraz $2\text{spotkania} \cdot 2h = 4h$ warsztatów. Łącznie 10h.

VI) Warsztaty z psychologiem - psycholog przybliżył uczestnikom zagadnienia dotyczące emocji, które będą towarzyszyć przyszłym rodzicom w czasie ciąży, porodu. Informował o powszechnie znanej ale nie do końca rozumianej depresji poporodowej. Przedstawiał, jak

„Innowacyjne projekty pilotażowe dla mieszkańców Inowrocławia - I edycja”

kształtować relacje z niemowlakiem, jak przygotować rodzeństwo na pojawienie się nowego członka rodziny i pomóc w budowaniu „braterskiej miłości”, zwracał także uwagę na to jak ważna jest rola taty, jak pielęgnować związek oraz jak radzić sobie z nowymi obowiązkami. W ramach warsztatów zrealizowano 1 spotkanie po 3h z podziałem na dwie grupy 8-osobowe oraz 2 spotkania po 2h dla całej grupy. $1 \text{ spotkanie} \cdot 3\text{h} \cdot 2\text{grupy} = 6\text{h}$ warsztatów oraz $2\text{spotkania} \cdot 2\text{h} = 4\text{h}$ warsztatów. Łącznie 10h.

VII) Warsztaty z terapeutą SI - terapeuta SI informował, jak w czasie ciąży rozwijają się zmysły dziecka, pokazywał jak po narodzinach wspierać rozwój wszystkich zmysłów pociechy, przybliżył pojęcie „High Need Baby”. W ramach warsztatów zrealizowano 1 spotkanie po 3h z podziałem na dwie grupy 8-osobowe oraz 2 spotkania po 2h dla całej grupy. $1 \text{ spotkanie} \cdot 3\text{h} \cdot 2\text{grupy} = 6\text{h}$ warsztatów oraz $2\text{spotkania} \cdot 2\text{h} = 4\text{h}$ warsztatów. Łącznie 10h.

VIII) Zajęcia z jogi - w ramach zajęć uczestnicy projektu poznali i nauczyli się ćwiczeń rozciągających i relaksujących. Ponadto w ramach zajęć odbywał się trening oddechowy. W ramach tego bloku zrealizowano 1 spotkanie po 2h dla całej grupy przez 12 tygodni. Łącznie 24h.

W ramach projektu pilotażowego uczestnicy projektu mogli skorzystać z indywidualnych spotkań ze specjalistami tj. dla każdego z uczestników zaplanowano: 1h spotkanie z fizjoterapeutą, 1h spotkanie z dietetykiem, 1h spotkanie z położną oraz 1h spotkanie z neurologopedą. Łącznie 4h indywidualnych spotkań ze specjalistami na 1 uczestnika. Łącznie zrealizowano $(4\text{h} \cdot 16\text{uczestników})$, łącznie 64h).

Udział w projekcie pozwolił na zwiększenie świadomości rodziców oraz przyszłych rodziców w zakresie ich wpływu na rozwój emocjonalny dziecka. Cykl szkoleń i warsztatów zaoferowanych w ramach projektu umożliwił pozyskanie wiedzy w zakresie radzenia sobie z obawami i lękami, które występują podczas ciąży. Uczestnicy projektu stali się bardziej świadomi, a tym samym efektywniej zostali przygotowani do trudnej sztuki jaką jest wychowanie młodego pokolenia.

Cel projektu został osiągnięty poprzez emocjonalne przygotowanie rodziców do porodu i rodzicielstwa, a także uzyskanie konkretnych wskazówek na temat radzenia sobie z dzieckiem i z samym sobą w pierwszych miesiącach po narodzinach.

Osiągnięte efekty:

Liczba mieszkańców objętych projektem pilotażowym – 16 osób (wartość docelowa) - osiągnięto 100% wartości wskaźnika 16 osób (12K, 4M).

Realizacja działań pozytywnie wpłynęła na sytuację uczestników poprzez włączenie ich w aktywne formy spędzania czasu. Uczestnicy zwiększyli świadomość na temat okresu ciąży i świadomego rodzicielstwa oraz możliwości wpływu na rozwój emocjonalny dziecka.

3) **Beneficjent:** Stowarzyszenie "Małe Rzeczy"

Nazwa projektu: *Weź oddech – bądź wolny od technologii*

Okres realizacji projektu: 01.12.2022 – 31.03.2023

Cel projektu: przetestowanie innowacyjnego rozwiązania w zakresie profilaktyki uzależnień behawioralnych, w tym przypadku e-uzależnień (od użytkowania internetu, gier

„Innowacyjne projekty pilotażowe dla mieszkańców Inowrocławia - I edycja”

komputerowych i telefonów komórkowych) na grupie 14 osób zamieszkujących obszar objęty LSR dla LGD Inowrocław.

Zdiagnozowany problem: zapotrzebowanie na wczesne diagnozowanie i właściwą profilaktykę uzależnień behawioralnych angażującą odbiorców.

Beneficjent zrealizował założony cel projektu oraz zaplanowane działania.

Grupa docelowa: osoby zamieszkujące na terenie miasta Inowrocławia zagrożone uzależnieniem behawioralnym

Działania projektowe:

Zrealizowano innowacyjne działania w zakresie profilaktyki uzależnień behawioralnych, w tym przypadku e-uzależnień. Szczegółowy program zrealizowanych form wsparcia był dostosowany do diagnozy potrzeb uczestników, skonsultowany z rodzicami uczestników oraz lokalnymi ekspertami w zakresie wspierania osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych. Przeprowadzono konsultacje indywidualne, warsztaty umiejętności emocjonalno-społecznych, warsztaty „Bliżej natury”, warsztaty artystyczne, warsztaty treningu organizacji czasu wolnego, wyjazdowe zajęcia terapeutyczne, wydarzenia/wyjścia kulturalne, wydarzenie otwarte „Pomóż mi”.

Opis działań projektowych:

I) konsultacje indywidualne – spotkania były prowadzone przez pedagoga z doświadczeniem w pracy indywidualnej. Prowadzenie konsultacji umożliwiło redukcję stresu i możliwość indywidualnego omówienia trudnych sytuacji. Omawiane tematy podczas konsultacji stanowiły odpowiedź na potrzeby poszczególnych osób m.in. brak otwartości, radzenia sobie z problemami, które mogły być przyczynkiem do uzależnienia. Śr. 4 godziny/osoba w zależności od potrzeb.

II) warsztaty umiejętności emocjonalno-społecznych - prowadzone były przez pedagoga-socjoterapeutę. Zajęcia miały na celu: poznawanie swoich mocnych i słabych stron, praca nad obrazem własnej osoby, jak żyć w zgodzie z samym sobą, jak pokonywać pokusy, jak odreagowywać trudne emocje, redukcja stresu, jakie mechanizmy kształcić i wykorzystywać w życiu codziennym, jak produktywnie spędzać czas wolny, naukę jak nie poddawać się uzależnieniom behawioralnym. Wsparcie przez 3 miesiące x 8h/miesiąc = łącznie 24h wsparcia.

III) warsztaty - Bliżej natury - prowadzone były przez pedagoga z kwalifikacjami w zakresie nauki przyrody. Warsztaty ekologiczne miały za zadanie przybliżyć ich uczestnikom nie tylko samo pojęcie ekologii, ale przede wszystkim szeroko rozumiane zagadnienia związane z troską o naturę czyli o zdrowie, również własne. Zajęcia miały na celu "pokazanie świata zewnętrznego", wzmocnienie poczucia własnej wartości i dostarczenie pozytywnych wzorców zachowań. Wsparcie przez 3 miesiące x 8h/miesiąc = łącznie 24h wsparcia

IV) warsztaty artystyczne - prowadzone były przez plastyka. Zajęcia były realizowane w oparciu o trening manualny, możliwość kreacji plastycznych, rozwój zainteresowań i pasji, trening zastępowania uzależnień. W ramach zajęć zakupiono materiały i przybory oraz narzędzia niezbędne do pracy. Wsparcie przez 3 miesiące x 8h/miesiąc = łącznie 24h wsparcia.

„Innowacyjne projekty pilotażowe dla mieszkańców Inowrocławia - I edycja”

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

V) warsztaty treningu organizacji czasu wolnego - prowadzone były przez oligofrenopedagoga. Miały za zadanie rozwój zainteresowań i hobby, trening zastępowania uzależnień, wskazanie bezpiecznych form spędzania czasu wolnego, wzmocnienie procesu integracji ze społeczeństwem. Wsparcie przez 3 miesiące x 8h/miesiąc = łącznie 24h wsparcia

VI) wyjazdowe zajęcia terapeutyczne - wycieczka integrująca upowszechniający jego efekt, w wymiarze 6 godzin. Zrealizowano wyjazd do Wyspy Perperuny – podczas którego przeprowadzona była terapia zajęciowa w Ostrówku – zrealizowano zajęcia pełniące rolę relaksującą - terapeutyczną, wzmacniającą grupę i efekty jej pracy. W celu uzyskania odpowiedniego efektu terapeutycznego założony wyjazd miał za zadanie wykorzystanie wiedzy zdobytej na warsztatach Bliżej natury w praktyce i wskazanie możliwości wykorzystania czasu wolnego, przebywania w grupie oraz obcowania z przyrodą niedaleko od miasta (alpakoterapia). Stąd konieczny był wyjazd poza miejski obszar objęty LSR.

VII) wydarzenia/wyjścia kulturalne - 1 raz w miesiącu. Wsparcie miało charakter terapeutyczny poprzez aktywny udział w wydarzeniach kulturalnych, obcowanie ze sztuką i rozrywką w świecie realnym, a nie wirtualnym. Rodzaj imprez był dobierany zgodnie z zapotrzebowaniem grupy uczestników.

VIII) wydarzenie otwarte "Pomóż mi" – w wydarzeniu brali udział uczestnicy oraz rodzice, nauczyciele, osoby z otoczenia uczestników. Przeprowadzono panel dyskusyjny oraz wymianę wiedzy i doświadczeń nt. uzależnień, metod profilaktyki, terapii oraz farmakoterapii. Poruszano tematykę uzależnienia oraz metod wychodzenia z uzależnienia. Wydarzenie otwarte miało charakter podsumowujący projekt i omówienie jego efektów. Udzielony w projekcie zakres wsparcia odzwierciedlał potrzeby osób z grupy docelowej. Wsparcie było prowadzone w formie zajęć mających na celu pokazanie alternatywnego sposobu w zagospodarowania czasu wolnego, zwiększenie aktywności i uczestnictwa w życiu społecznym. Realizacja projektu umożliwiła przetestowanie innowacyjnego rozwiązania na rzecz nowej grupy docelowej, co pozwoliło na wypracowanie schematu profilaktycznego rozwiązań w zakresie diagnozowania i zapobiegania e-uzależnieniom oraz jego upowszechnienia w środowisku lokalnym i ponadlokalnym, a także wyposażenie segmentu edukacyjnego w wiedzę nt. zjawiska i możliwości realnego wsparcia młodzieży.

Osiągnięte efekty:

Liczba mieszkańców objętych projektem pilotażowym – 14 osób (wartość docelowa) - osiągnięto 100% wartości wskaźnika 14 osób (7K, 7M).

Realizacja działań pozytywnie wpłynęła na zwiększenie aktywności i uczestnictwa w życiu społecznym oraz na sytuację uczestników poprzez włączenie ich w aktywne formy spędzania czasu wolnego.

4) **Beneficjent:** Lidia Stolarska „Folid”

Nazwa projektu: *PRACOWNIA NOWYCH MOŻLIWOŚCI*

Okres realizacji projektu: 01.12.2022 – 31.03.2023

„Innowacyjne projekty pilotażowe dla mieszkańców Inowrocławia - I edycja”

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

Cel projektu: wzrost aktywizacji społeczno-zawodowej 14 mieszkańców objętych LSR w okresie od 01.12.2022r. do 31.03.2023r. Integracja międzypokoleniowa w praktyce poprzez nowatorskie działania skierowane na rozwiązanie kluczowego problemu grupy docelowej.

Zdiagnozowany problem: samotność i zagubienie osób młodych i starszych przez pryzmat zapaści relacji międzypokoleniowej.

Beneficjent zrealizował założony cel projektu oraz zaplanowane działania.

Grupa docelowa: osoby zamieszkujące na terenie miasta Inowrocławia

Działania projektowe:

Zrealizowano innowacyjne działania w postaci międzypokoleniowych zajęć integracyjnych oraz aktywizujących. Przeprowadzono warsztaty krawieckie, warsztaty z nowych technologii, spotkanie integracyjne, wyjście do restauracji, wyjście do teatru oraz spotkanie podsumowujące projekt.

Opis działań projektowych:

I) warsztaty krawieckie: seniorzy dla młodzieży: zrealizowano 44 godz. tj. 11 spotkań po 4 godziny w grupie 14 osobowej. Warsztaty odbywały się pod okiem instruktora, z zaznaczeniem, iż międzypokoleniowość pojawiać się będzie przez łączenie grup w sposób dziecko i senior. W ramach zajęć między innymi tworzone były: ekologiczne torby oraz serduska materiałowe, które były rozdawane podczas spotkań z lokalną społecznością. Zajęcia charakteryzowały się działaniami takimi jak: robótki ręczne - szydełkowanie, wyszywanie, roboty na drutach, cerowanie, przyszywanie guzików, itp. W ramach warsztatów założono innowacyjne podejście do tematu. Nie tylko jest to podyktowane sferą pracy międzypokoleniowej w parach, ale również w tworzeniu większości wyrobów krawieckich z rzeczy, które nienoszone i nieużywane w domach uczestników nadawały się do tchnięcia w nie drugie życie. Innowacyjność polegała na stworzeniu międzypokoleniowej pracowni w ramach warsztatów krawieckich dającej nowe możliwości z wykorzystaniem ubrań, którym dało się nowe życie. Efektem była odpowiedź na zdiagnozowany kluczowy problem grupy docelowej, ale także poboczny problem środowiskowy, a mianowicie dużej ilości ubrań, która następnie trafia do spalarni śmieci, zanieczyszczając środowisko. Potrzeba realizacji zajęć z zakresu warsztatów krawieckich, umożliwiła współpracę seniora z dzieckiem, które miały na celu wzmocnić ich więzi oraz pokazać, iż problem zapaści międzypokoleniowej da się przeskoczyć. Dodatkowym aspektem jest nauka szycia, która nie jest już prowadzona w szkołach dla dzieci i młodzieży. Jest to kolejna z korzyści projektu i niezbędna do wprowadzenia w życie.

II) warsztaty nowych technologii: młodzież dla seniora zrealizowano 44 godz. tj. 11 spotkań po 4 godziny w grupie 14 osobowej. Zajęcia obejmowały działania takie jak: robienie filmików w mediach społecznościowych w aplikacjach takich jak: tik tok, instagram oraz you tube oraz zaznajomienie ze specyfiką działania w telefonicznych aplikacjach. Zajęcia prowadzone były przez doświadczonego instruktora. Praca w dwóch międzypokoleniowych grupach pozwoliła na naukę korzystania z nowych technologii przez osoby starsze. Realizacja zajęć była odpowiedzią na problem osób starszych, które są zmarginalizowane pod kątem używania mediów społecznościowych i zagrożone pod kątem wykluczenia cyfrowego.

„Innowacyjne projekty pilotażowe dla mieszkańców Inowrocławia - I edycja”

Warsztaty były niezbędne do pracy nad problemem grupy docelowej ze względu na przepaść technologiczną między pokoleniami.

III) spotkanie opłatkowe: 6 godzin dla 14 osób. Przeprowadzono spotkanie integracyjne w związku ze Świętami Bożego Narodzenia. W ramach spotkania przewidziano integrację międzypokoleniową z zaznaczeniem, iż będzie ono odbywało się poprzez wspomnienia przeszłych świąt przez osoby starsze. Spotkanie miało na celu odpowiadać na problem grupy docelowej w związku z integracją osób młodych wraz z osobami starszymi.

Wielopokoleniowość spotkania opłatkowego miało na celu pokazać tradycje obecne i z poprzednich lat przełamując barierę zapaści międzypokoleniowej. W wydarzenie włączono lokalną społeczność, zarówno osoby starsze jak i młodych ludzi ze środowiska uczestników, a także chętnych mieszkańców Miasta Inowrocławia. Był to sposób zaangażowania lokalnej społeczności w przygotowanie do zaplanowanych działań. Dzięki udziałowi lokalnej społeczności z wielu grup wiekowych przyczyniono się do stworzenia działania, które dało możliwości rozwiązania problemu jaką jest przepaść międzypokoleniowa, widziana w Inowrocławiu.

IV) wyjście do restauracji: 2 godziny dla 14 osób. Odbyło się w ramach wspólnego spędzenia czasu pokoleń. Odbyły się rozmowy na temat zachowania *savoir vivre*, które osoby starsze przekazywały młodzieży. Wspólne wyjście przyczyniło się do integracji międzypokoleniowej i było niezbędne do uzyskania efektów wzrostu nawiązania więzi między dwoma grupami wiekowymi. Możliwość wyjścia zwiększyło także pracę grupy nad integracją społeczną.

V) spotkanie podsumowujące projekt "Pracownia Nowych Możliwości": 6 godzin dla 14 UP wraz z udziałem lokalnej społeczności: kolegów i koleżanek dzieci i młodzieży oraz chętnych seniorów z Klubów Seniora w Inowrocławiu. Podczas spotkania podzielono się z lokalną społecznością zaproszoną do udziału w spotkaniu wynikami zarówno krawieckich dzieł, jak i pokazem użycia nowych technologii. Spotkanie poprowadzone zostało w sposób luźnej dyskusji nad efektami jakie korzyści przyniosła wymiana międzypokoleniowa, wraz z omówieniem pobocznych działań, takich jak działania na rzecz zrównoważonego rozwoju przez szycie i używanie nowych technologii jako narzędzia do rozpowszechniania istotnych kwestii dla wielu pokoleń. Podczas spotkania rozdawane były torby, serduszka i stworzone rękodzieła, które pokazywały, iż projekt przyniósł efekty wspólnej pracy. Spotkanie w formie eventu miało na celu zjednoczenie lokalnej społeczności w różnym wieku i podczas wspólnej dyskusji omówić temat rozwiązania sporów międzypokoleniowych przez nowatorskie działania podczas wspólnych działań.

VI) wyjście do teatru: 1 wyjście do teatru dla 14 UP. Wspólne uczestniczenie w wydarzeniu artystycznym pozwoliło na spojrzenie i nabranie możliwości dyskusji w grupie nad różnymi polami widzenia sztuki artystycznej. Było to działanie, które podczas ostatniego podsumowującego spotkania pomogło wyśtosować wnioski do dalszej pracy między pokoleniami. Czas trwania 3 godziny.

Zrealizowane w ramach projektu zadania miały charakter nowatorski z uwagi na integrację pokoleniową i walkę z przepaścią między grupami wiekowymi, a także ze względu na przeprowadzanie działań, które wcześniej nie były realizowane. Innowacyjną wartością

„Innowacyjne projekty pilotażowe dla mieszkańców Inowrocławia - I edycja”

dodaną była możliwość czerpania korzyści z doświadczeń obu grup. Dotychczas nie realizowano w ramach LSR warsztatów krawieckich z użyciem używanych ubrań. Nowatorskie były także warsztaty nowych technologii skupiające się na wybranych trzech aplikacjach wypromowanych w obecnych czasach. Spotkanie podsumowujące projekt było możliwością pokazania, iż podczas spotkania można integrować się niezależnie od wieku.

Osiągnięte efekty:

Liczba mieszkańców objętych projektem pilotażowym – 14 osób (wartość docelowa) - osiągnięto 100% wartości wskaźnika 14 osób (11K, 3M).

Realizacja działań pozytywnie wpłynęła na sytuację uczestników poprzez włączenie ich w aktywne formy spędzania czasu, a także podniesienie ich wiedzy z zakresu krawiectwa oraz nowych technologii.

Łącznie objęto wsparciem 58 mieszkańców Inowrocławia. Beneficjenci realizowali projekty w zgodzie z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością oraz z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju. Zakres form wsparcia przeprowadzony w zakresie projektów pilotażowych, zostanie uwzględniony przy realizacji projektów w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2021-2027, tak aby uwzględniać potrzeby lokalnej społeczności oraz minimalizować skutki zdiagnozowanych problemów.

Potrzeby oraz problemy lokalnej społeczności Inowrocławia zawarte w Raporcie Podsumującym, zostaną uwzględnione przy opracowywaniu Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2021-2027, a Strategia będzie niwelować ich skutki.

PREZES ZARZĄDU
Stowarzyszenia
Lokalna Grupa Działania Inowrocław
Karol Legumina
.....
(Sporządził/a)

Załączniki:

- 1) Wzór Ankiety;
- 2) RAPORT Z ANALIZY ANKIET Z PRZEPROWADZONYCH SPOTKAŃ KONSULTACYJNYCH Z MIESZKAŃCAMI;
- 3) ANALIZA I DIAGNOZOWANIE POTRZEB LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI;
- 4) ANALIZA SWOT na potrzeby przygotowania LSR na lata 2021-2027.

„Innowacyjne projekty pilotażowe dla mieszkańców Inowrocławia - I edycja”

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020